

1. POJAM INVESTICIJE

Reč „investicije“ potiče od latinskog izraza „investitio“ koja znači ulaganje sredstava u neki unosan posao ili uspešno preduzeće.

Investicije predstavljaju onaj deo raspoloživih resursa (novčana sredstva, oprema, znanje, itd.) koji se ulaže u stvaranje novih ili obnavljanje ili proširivanje postojećih poslovnih kapaciteta i poduhvata.

Investicije su najvažniji činilac ekonomskog rasta, razvoja i ukupnog blagostanja svakog društva. Obim investicija, izvora iz kojih se formiraju, ekonomske strukture, a posebno od efikasnosti njihove upotrebe najneposrednije zavisi tempo rasta društvenog proizvoda i nacionalnog dohotka, njihov apsolutni nivo, kao i njihova agregatna veličina per kapita.

Ekonomski rast i razvoj svakog društva zavisi od količine raspoložive akumulacije formirane iz tekuće raspodele nacionalnog dohotka, od dopunske akumulacije iz inostranstva, kao i od visine amortizacije namenjene ulaganjima u proširenje postojećih ili izgradnju novih proizvodnih kapaciteta, odnosno u kreiranje ekonomskih aktivnosti.

Investicije imaju svoju makroekonomsku mikroekonomsku dimenziju. Sredstva za investicije obezbeđuju se iz ostvarene ili tekuće proizvodnje.

Najvažniji izvori investicija su sredstva akumulacije i sredstva amortizacije, kao investicioni krediti iz inostranstva.

Investicije su deo društvenog proizvoda jednog fiksiranog vremenskog perioda koji se u toku perioda (godine dana) nije potrošio. Ukupne investicije (bruto investicije) mogu biti potrošne ili proizvodne. Proizvodne investicije imaju zadatak da povećaju proizvodnu sposobnost privrede. Naturalni oblik proizvodnih investicija su sredstva za rad i predmeti rada. Naturalni oblik potrošnih investicija, su trajna i kratkoročna potrošna roba.

Ukojoj će meri nove investicije povećati proizvodnu sposobnost privrede, zavisi od njihovih obima, od dostignutog stepena razvijenosti privredne strukture i od tipa produkcionih odnosa. Da bi došlo do proširenja proizvodnje bruto investicije, moraju biti veće od osnovnih, koje omogućavaju zadržavanje postojećeg stanja, tj. prostu reprodukciju. Svaki tip razvijenosti zahteva drugačiju strukturu investicija, a od karaktera reprodukcioni odnosa zavisi hoće li biti moguće ostvariti jedan redosled i tempo investicija koji najbolje odgovaraju dostignutom nivou razvoja.

Uvažavajući dostignuti stepen razvoja socijalističkih zemalja, postoje bar četiri karakteristična metoda investiranja, opredeljena proizvodnom strukturom:

1. zemlje sa izrazito sitnom robom poljoprivrednom proizvodnjom i industrijom u embrionalnij fazi razvoja – akumulacija se mora ubirati merama vanekonomske prinude.

2. Zemlje koje su pre prelaska u socijalistički period prošle kroz početnu industrijalizaciju, ali sa disproporcijom između proizvodnje sredstava za proizvodnju i potrošnju na štetu prvih. Ove zemlje se karakterišu ubrzanim razvojem i naglom promenom proizvodne strukture; akumulacija je prenapregnuta i koriste se negativni izvori dodatne akumulacije. Vanekonomske mere u

prikupljanju akumulacije nisu pravilo, ali je ude poljoprivrede u stvaranju akumulacije vrlo značajan. Zbog naglih promena proizvodne strukture, ove zemlje karakterišu velike disproporcionalnosti, obično između proizvodnje sredstava za proizvodnju i potrošnju, kao i uska grla, a vrlo često potrebe za investicionim sredstvima moraju da se dopunjuju inostranim investicionim kreditima;

3. zemlje koje su postigle prevagu industrijske proizvodnje nad poljoprivrednom, ali gde brze promene proizvodne strukture ne obezbeđuju stabilno funkcionisanje privrednog sistema. Razvoj se, po pravilu, finansira iz domaćih sredstava;

4. zemlje koje su postigle visok stepen privredne razvijenosti, koristeći najnovija tehnička dostignuća i najmodernije metode upravljanja. Investicije se u potpunosti pokrivaju iz domaćih izvora, a na nivou preduzeća i privrednih grupa značajnu ulogu preuzima samofinansiranje.

Postoji značajna razlika između investicije u proširenje proizvodnje potrošnih dobara i investicije u proširenje proizvodnje sredstava za proizvodnju. Svaka investicija namenjena proširenju proizvodnje potrošnih dobara samo će se jednom odraziti na proširenje proizvodnih kapaciteta i na porast materijalne proizvodnje, i to u onoj godini u kojoj je investicija završena. Kod investicije u sredstva za proizvodnju proizvedeni potencijal će se uvećavati tokom niza godina, stvarajući lančanu reakciju na opšti porast društvene proizvodnje.

Znatno brže se vrednosno povećava ukupan obim proizvodnje, ako se ona pretežno sastoji iz sredstava za proizvodnju, nego ako se radi o predmetima potrošnje. Forsiranje skupljih proizvoda, a to su uglavnom sredstva za proizvodnju, stvara, vrednosno gledano, veći proizvodni efekat.

Investiciona politika ne može se ograničiti samo na ekonomske faktore, jer one nisu jedino komponente društvenog i privrednog razvoja. Kompleksna investiciona politika mora uvažavati političke, socijalne i kulturno – prosvetne faktore. Socijalističke privrede imaju i mnogo više obaveza u ispunjavanju čitavog niza ekonomskih i vanekonomskih zahteva koji umanjuju investicioni potencijal, ali su neophodne pretpostavke skladnog društvenog razvoja.

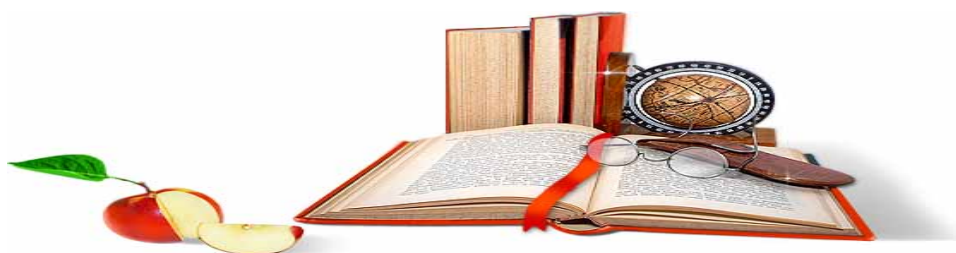
Posebnu teškoću u socijalističkoj privredi stvara okolnost da ne postoji jedinstveni kriterijum koja je investicija u datom momentu najbolja za privredu kao celinu. U čistoj kapitalističkoj privredi, sa stanovništva kapitaliste, ovaj kriterijum je nađen u profitnoj stopi na uloženi kapital. U socijalističkoj privredi, pošto se investicije posmatraju sa stanovništva cele privrede, nema takvog kriterijuma, već se, za svaki slučaj mora, uzimati veoma veliki broj činilaca. Istovremeno, socijalističku privredu interesuje ne samo direktan efekat neke investicije, već i indirektni efekti, koje je u mnogim slučajevima veoma teško kvantitativno procenjivati.

Pri proceni pojedinačnih investicionih varijanti ne može se uzimati samo jedan kriterijum (varijanta Efektivnost investiranja), jer pokazatelji ekonomske efektivnosti investicija mogu biti izraženi vrednosno, naturalno, objektivno, subjektivno, celovito i parcijalno. Naučnu verifikaciju mogu izdržati samo objektivni, vrednosno definisani kriterijumi. Tu spadaju: ukupna godišnja bruto – proizvodnja koja je rezultat završenih investicija, i ukupna novoostvarena vrednost, ukupan višak rada, celokupan iznos uloženi sredstava umanjeno za neproizvodna ulaganja, dužina vremena gradnje, dužina aktivizacionog perioda itd. Treba takođe imati u vidu:

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com